

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Dunaj 18. jul. „Pol. Corr.“ odločno izreka, da nij res, če se pripoveduje, da želi Rusija bojišče tudi na srbsko zemljo razširiti.

Ista korespondenca poroča iz Sinja: Bosenski vstaši so premagali v boji turško posadko v Livnu, vrgli jo v grad in ga zdaj oblegajo.

Bukarešt 18. julija. Carjevič naslednik ima vrhovno vodstvo obleganja Ruščuka, katero se je 17. t. m. uže začelo.

Cetinje 18. julija. Črnogorci so v dveh krajih uže začeli ofenzivo.

Kostanjevica 17. julija. („Agr. Ztg.“) Iz Dubokega Jarkase poroča, da je tam včeraj prišlo do boja mej avstrijsko, osem mož močno finančno patroljo, in mej 100 Turki, ki so bili onkraj vode. Turki so bili zapodeni potem, ko so naši dobili pomoč. Izgube nij. — Še vedno begunci iz Bosne v Avstrijo zahajajo.

Vojska.

Da so Rusi tako na nagloma prešli Balkan, razsrdilo in osupnilo je posebno turške prijatelje Magjare. Ti azijski ljudje in prvi sovražniki Slovanov so še komaj pred osmimi dnevi dokazovali z vso svojo nesramstjo, da zdaj, ko se je v Aziji pokazala „ruska nemoč“, je ven in vse proč z Rusijo; da zdaj bode Rus rad mir sklepal, ko le na Dunavu jedno bitko dobi; da pa (rekli so Madjari dalje) niti pomisliti nij več, da bi Rusi čez Balkan priti mogli.

Zdaj je pa nastal velik javk mej njimi. Od strahu pred Rusi in Slavjani ne vedo, kaj bi rekli. Hudujejo se v „Pester Lloyd“ in

v drugih magjarskih glasilih nad svojimi brati Turki in jih dolže, da nijso za nič, da ne znajo vojevati, da je vendar strašno, če uže po šestnajstem dnevi vmarširanja Rusov v Bulgarijo Turki izgube uže drugo in zadnjo zabrano težkega prelaza v Carigrad. „Ali spe Turki?“ vpraša prestrašen „N. P. Journal“. Ravno tako so pikri na brate Turke „Hon“ in „Naplo“ in drugi.

Nesramna nad vse v svojej turškej jezi pa je dunajska „N. Fr. Pr.“, glavno glasilo naših avstrijskih nemških ustavovercev. Njo sprideno srce boli, da so naši bratje Rusi po kratkem boji jednega dneva dobili trdnjavo Nikopolj in tam dva paša in celih 6000 turških vojakov ujeli. Ona kriči, da so bili ti Turki gotovo podkupljeni od Rusov, ker so se udali, a dokazov nema nobenih. Samo, da ruske hrabrosti in vojevitosti ne prizna, laže in sumnjiči dunajska kupljenka svoje brate Turke. „Wie der schelm ist, so denkt er von anderen.“

Drugi turkoljubni časopisi sicer priznavajo, da je prehod Balkana od strani jednega oddelka ruske vojske v tako nepričakovanem hitrem času res pravo junaštvo, „ein kosakenstücklein“. Ali tolažijo se s tem, da bodo Turki te ruske prehodilce odrezali od ruske glavne vojske onkraj Balkana, potem v pasti zajeli jih in uničili. Ko bi Rusi premaloštevilni bili in ko bi Turki mogli večjo vojsko od Adrianopolja in iz severa od Niša poslati na ruskega generala Gurka, potem bi res to čisto nemogoče ne bilo. Ali mi upamo, da so Rusi na vse pripravljeni.

Ruska vojska za Balkanom je enkrat Turkom za hrbtom, in na polovici pota od Dunava do Carigrada. To ima strašno veliko vred-

nost. Če se Rusom, kateri so iz Dobrudže in od Svistova sèm oblezli glavno turško vojsko pri Ruščuku, Šumli, Silistriji in Varni, posreči to okolo 150.0000 mož močno vojsko preteptati ali popolnem obleči, potem se mogó zgoditi velike katastrofe na korist Slavjanstva. To se ve, če je Rusov dovolj na mestu. Ko bi jih ne bilo, ima njih vojevodstvo pač veliko odgovornost.

Prijatelji turških barbarov, nekateri naši Nemci in hunski bratje Magjari, se tolažijo, da ima turški glavni poveljnik Abdul-Kerim nek „skriven plan“, da nalašč pušča Ruse v deželo, ob pravem času jih bode pa ob glavo udaril. Ali več tacih „skrivnih planov“ se je v zgodovini zadnjih vojsk uže grozno osmešilo.

Angleži se z besedami nekaj usajajo, ali kadar bodo Rusi (Bog jim daj srečo!) povsod zmagali, bode John Bull sicer srdit ali boječ v kot stisnil se, drugače utegne še on tepen biti, kar bi mu vsak privoščil.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. julija.

Delegacije bodo, kakor ogerski „Naplo“ poroča, meseca septembra sklicane. Ru-deča knjiga se ne bode predlagala.

Dunajska tudi oficijozna „Pol. Corr.“ pa pravi, da „Naplo“ ne ve prav v tej reči. Kdo ima prav? — Nazadnje je vse jedno.

O slavnem jugoslovanskem škofu **Strossmayerji** se je bila raztrosila novica, da je pisal v Rim kardinalu Simeoniju z vprašanjem, kako naj se drži nasproti katoliškim Bošnjakom, ki ga prosijo, naj dela za to, da Bosna pod Avstrijo pride. Zarad tega so vrlega moža ljuto napadali magjarski listi. A Strossmayer zdaj izjavlja, da onega pisma v Rim niti pisal nij.

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

(Dalje.)

Enaindvajseto poglavje.

Tebe ljubil sem uže otroka, blaga ti!
Tvoj obraz soboj sem nesel prek morja, —
V srcu glas mi tvoj govori, da živiš za me!

Ko je umrl strijc Trueman, pokopal je gospod Cooper starega svojega prijatelja na starinskem pokopališču tik cerkve, pri kateri je bil dolgo časa za cerkvenika. Bil je zapuščen prostor, čegar na pol razsuti in z mahom zaraseni kamni so pričali, da je bil v najnovejšem času zanemarjen in zapuščen. Predno pa se je bila razpokana cerkev umaknila po novi šegi zidanemu velikanskemu poslopju, našle so svete kosti strijca Truemana mirnejše počivališče.

Olikani okus in blagi čuti, ki so v novejšem času svetim mrtvecem odločili nekaj najlepših prostorov na svetu, so pripravili tudi lep kos gozda blizu Grahamove pristave za pokopališče. In v najprijetnejšem kotu tega prijaznega in častitljivega prostora so našle kosti starega prižigalca svetilnic svoje zadnje počivališče.

Ta kot je kupil blagosrčni Viljem, izbrala ga je bila Jerica ter olupšala s poletnimi cveticami in zimskim bršljinom, oklepal je sedaj tudi ostanke gospoda Cooperja in gospe Sullivanove. Na te tri gomile je vsadila Jerica marsikatero cvetico, ter jo močila s svojimi solzami. Zlasti jej je bila sveta dolžnost in posebna predprava, da je smrtne dneve posameznih odlikovala z darilom ravno narganih cvetic, v vence spletenih. S tem po božnim namenom je zapustila Grahamovo hišo nek lep popoldan, zelo teden dni po dogodbah, o katerih smo poročali v zadnjem poglavju.

Na roki je nesla pleteničico s svojim darilom cvetic; ker je bila nje pot precej dolga, hitela je nagloma tja. Sledimo jej in opazujemo njene misli, ki so jo na poti spremljale. Očeta je bila pustila pri Emiliji: nij ga hotela prositi, naj bi jo spremil na potu, če ravno je bil enkrat izrekel željo, da bi obiskal grob strijca Truemana; in nekaj trenutkov je Jerica premišljevala njih mirno, tiho srečo. Misli je tudi na se in svoje razmerje k obema. Misli na prisrčno in mnogoizkušeno ljubeznjivo Emilijo in na mile izraze ljubezni svojega najdenega očeta, s katerimi jo od dne do dne, od ure do ure posipa. In bilo jej je pri sreci, kot da bi njuno ljubezen komaj povrnila s požrtvovanjem svojega življenja.

Njene misli so se mudile pri sladkih vezih, ki so jo vezale z Emilijo, ter so se bile od leta do leta vkrepile, potem pa pri ravno tako ozkih in ljubeznjivih vezih mej očetom in otrokom, katere če prav popolnem nove, bode zamogel čas komaj bolj napeti. Zdaj pa

Hrvatski sabor se snide, kakor je bilo poročano. Ali če „Agt. Pr.“ prav poroča, morali so hrvatski veljaki v Pešti obljubiti, da o orientalnem vprašanju ne bodo nič govorili. Skoro ne bi mogli verjeti!

Vnanje države.

Mi moremo ta oddel svojega lista tem kračji delati: ker veliki dogodki v slavjanskem jugu skoro izključivo vso evropsko pozornost na sebe obračajo vsak dan.

O turškem **sultanu** govore, da je močno pripravljen za vsako ceno mir z Rusi skleniti, ali njegovi svetovalci, Mladoturki, mu tega nedopuščajo še.

Grecija je 35 milijonov frankov za vojsko na posodbo vzela od grške narodne banke. Druzi 20 milijonov frankov išče v zapadni Evropi. Sicer se kupujejo torpedi, oklopne ladje in drugo branilo. To nij za voljo miru.

Iz **Carigrada** se poroča, da si Turki vse prizadevajo, da bi Angleže v zvezo zoper Ruse spravili. Angleži si bodo pa najbrž stvar premislili.

Angleški časopisi zahtevajo, naj angleška vojska zasede Carigrad, predno Rusi blizu pridejo.

Italijanski časopisi zdaj zopet izrekajo na komando italijanske vlade, da ona ne misli ločiti se v orientalne politiki od drugih neutralnih držav. Težko je verovati diplomatom.

Nemci v **Strasburgu** še jedni, in sicer 14. fort delajo, utrjuje se za prihodnjo vojno s Francozi.

Iz **Berlina** se piše v „M. R.“ dolg članek, kateremu jedro je javkanje, da je prej ali slej vojska mej Nemčijo in Francosko neizogibna. Nemce pa silno skrbi, ker našli bodo dobro oboroženo in vse bolj pripravljeno Francosko nego l. 1870.

Dopisi.

Iz Idrije 18. julija. [Izv. dop.] Pred kratkim čitam v poloficijoznej „Presse“ v dopisu iz Ljubljane sledeče besede zadevajoče volitev v našem mestecu: „in der Bergstadt Idria wurde der Verfassungstreue Ant. Ritter von Garibaldi mit 58 gegen 3 Stimmen, die auf den nationalklerikalen dr. Jenko fielen gewählt.“ Lastnim očem nijsem hotel verjeti, kako je vendar mogoče tako laž v poloficijozni list tiskati. Drugače si nijsem mogel razložiti to neresničnost, kakor, da so hoteli naši nemškutarji s tem poročilom, nadejaje se kacega plačila ali vsaj pohvale, svetu dokazati, kako izvrstno so razumeli v malih letih vse idrijske narodnjake razen treh,

prekrstiti, ter na tolminskej meji strogo „verfasunstreu“ kot ustvariti.

Neresničnost tega poročila hočem pa samo s številkami na podlagi pred menoj ležečega volilnega imenika brez strasti dokazati, kar mislim bode našlo milost še v očeh g. državnega pravdnika. Rektificiran volilni imenik kaže 93 volilcev, proti 118 iz početka. V volilni komisiji so bili 4 ustavoverci proti 3 narodnim, i ti trije narodni so izjavili protest in da se volitve ne udeležijo in ne glasujejo (te tri torej je slišal dotični korespondent v „Presse“ na svoja dolga ušesa izreči ime dr. Jenkovo pri glasovanju!). razen teh treh se nij prikazal niti eden naroden volilec v sobo. Oddanih je bilo za ustavoverca 58 glasov (ako se pomisli, da take agitacije še nikdar nij bilo, ter taka večina uradnikov, kakor še nikdar, nij to posebno sijajen rezultat, ker je imel pri direktnih volitvah v drž. zbor 1873. leta ustavoverec blizu 70 glasov.) Izmej teh 58 glasov je oddalo izmej 41 uradnikov 40 glasove za Gariboldija, (torej skoro polovica vseh volilcev so uradniki!) Druzi 18 se rekrutira pa iz takozvanih „aufsichtov“, iz taci, ki so uže marsikako dobrotnico iz gospodove mize pobrali, in še pričakujejo, in iz štirih zastopnic njeznega spola, učiteljic. Zdaj mi pa dovolite gospod urednik, da vam še povem, kako se je 40 uradnikov skupaj zbralo.

Pregledujem imenik volilcev in berem pod rubriko „Stand und Charakter“ besedico: „Zögling“ pri štirih volilcih, torej takozvani „berg und forstzöglinge“ so volili proti §. 13 postave od 15. aprila 1873 d. z. štev. 47, ki daje takim samo v „službenih obzirih“ značaj državnih uradnikov.

Za telesni blagor idrijskih rudarjev in prebivalcev sploh skrbe zdravniki in lekarnica. Pustimo zdravnike in pogledjmo lekarnico. Lekarničar plačuje poštenih 5 gld. 25 kr. pridobitnega davka in je pri nas — volilec, dasiravno daje postava v §. 1 ad II. e samo graduiranim zdravnikom in diplomiranim rano celnikom volilno pravico, a nikakor ne farmaceutom, zaradi premajhenega davka uže tako nema volilne pravice. (V Loki, Kamniku itd. res nijso dali lekarničarjem volilne pravice. Ur.) O tej zadevi naj omenim, da je to stvar deželni odbor pred več leti uže principjalno odločil, ker je pri obravnavi protesta

proti volitvi v Idriji se izrekel, da se lekarničar v Idriji ne sme smatrati, kakor uradnik, ker ima lekarnico samo v najem na svojo škodo ali dobiček.

Toliko o teh 40 glasovih, prihodnjič si hočemo še nekoliko onih 18 volilcev natančneje pogledati in nekaterim „tudi-narodnjakom“ vilice posvetiti. Končno naj omenim, da se od č. duhovščine (nobeden nij udeležil volitve, kakor tudi nobeden trgovec, in nobeden kmet iz okolice, trdno se držeči sklepa narodnih volilcev, kajti pri tej stvari imenika bila je zmaga popolnem nemogoča.

Z Koroškega 18. julija. [Izviren dopis.] Volilni oklic kranjskih nemškutarjev podajal bi vsem konservativnim in slovenskim Korošcem mnogo naukov in izgledov, kako nam postopati pri predstojajočih volitvah v deželni naš zbor, ako se hočemo sedanje večine, katera je deželi naše gospodovala, znebiti. In če hočemo posnemati dane nam nauke, moremo jih tem bolje, ker nam jih podaja nemško-liberalna stranka, ona stranka, katera se nezmotljivo misli in se tudi hvalisa, da ona jedina je sposobna narode osrečiti. Vaši nemškutarji, kri od krvi naših nemških liberalcev, dali so nam resnično izvrstne izgleds.

„Kmetje!“ tako kritijo vaši nemškutarji, „narodna večina deželnega zbora sklenila je sezidati novo norišnico, katera bode 500 000 gold., to je pol milijona goldinarjev, veljala. In kdo bode to plačal, kakor vi kmetje!“ Pri nas na Koroškem, kjer ima v deželnem zboru nemško-liberalna stranka veliko večino, se je tudi sklenilo sezidati novo norišnico. Omenjena norišnica tudi [pol milijona stane in je uže dodelana. Toda naši očetje so v prevelikej skrbi za ubogega kmeta, norišnico na tako slabem kraju blizu mesta postavili, kjer Glana večkrat izstopi in vse preplavi. Jako interesantno bode videti uboge blazne spomladi, kadar bode Glana izstopila, na sprehajališči do kolen v vodi gaziti. Ako ne, pa bodejo naši liberalci v prihodnjem deželnem zboru nasvetovati morali nekoliko čolnov nakupiti, kajti zapreti ubogih blaznih vendar ne bodo hoteli. Očividno je torej, da bode pri naši novej norišnici vednega popravljanja potreba.

Tako so tedaj naši nemško-liberalci za kmeta, za deželo skrbeli. Kranjski nemšku-

zdaj so se obračale njene misli zoper njeno voljo k nič manj ljubeznjivemu prijateljstvu, ki je bilo skleneno v prvej mladosti, a sedaj se je tako žalostno prenehalo, če nij bilo uže popolnem irkoreninjeno in razdrto. Skušala je držati se svojih ondanjih sklepov, da bode izpozabila najbitkejšo dogodbo svoje minolosti. ter ostale svoje dneve posvetila sreči svojega očeta in blage Emilije.

A neče se jej posrečiti. Nadležna in britka misel se jej neprestano z nova uriva, če prav se sama sili, da bi jo zatrla; nazadnje je ponehal boj in precej se je udala srčnim in otožnim sanjarijam.

Od zadnjega časa jo je bil Viljem še dvakrat obiskal, a drugi pohod je bil zelo jednak prvemu pohodu, in pozneje se je siljenje še pomnožilo, ne pa da bi se bilo zmanjšalo. Viljem se je večkrat očitno prizadeval, da bi predrl to nenaravno ograjo ter govoril in ravnal tako priprosto in odkritosrčno kot prejšnja leta. A Jerica je nenadoma zarudela ter se je videla zmočena in v zadregi; to ga

je strašilo daljnih poskusov, da bi pregnal hladnost in nezaupnost, ki je mej njima vladala. Jerica se je bila pred njegovim zadnjim pohodom namenila, da ga bode sprejela priprosto in odkritosrčno. Prišlec se je potem tako prijazno nasmehljala, ter mu roko podala s tako sestersko neprisiljenostjo, da se je osrčil, jo prijel in stiskal; nameraval je očitno, da bi bil izustil težavno skrivnost svojega srca, kar se je Jerica nenadoma obrnila počela neko nepomenljivo delo in na videz vsa zamaknena vanj je vprašala Viljema po neke prav nepomenljivi reči. — Tako vedenje je podrlo vse njegove namere in misli, ter mu je vzelo vso pogumnost za ostali čas njegovega pohoda.

Premislavši vse te nesrečne in mučilne razmere vsakega njegovega pohoda, nadejala se je Jerica nekoliko, da jih bode kmalu popolnem opustil. Misli je, da bi srci obeh bili manj žaljeni, ko bi bili popolnem ločeni; vsaki shod pa njima vtisne zmerom večo mučilno odtujenost.

Kolikor čudno se nam tudi zdi, Viljemu še vendar nij povedala, da je našla ljubljene očeta. Enkrat je nameravala govoriti o tem, a uže gola misel, da bi ljubljenu prijatelju svojih mladih let povedala dogodbo, na katero je sama smela komaj misliti, da ne bi bila globoko ginjena, jo je tlačila tako, da je to opustila. Bala se je tudi, da ko bi jo pri kakem predmetu prevladale čuti, bi izgubila vso oblast nad njimi ter bi Viljemu odkrila vse svoje srce.

Nekaj posebno jo je spravilo [v veliko zadrego. Ko je Viljem pri svojem prvem pohodu skušal biti odkritosrčen, govoril jej je o svojej nesreči. Preden je mogla napeljati besedo na drug predmet in zavriniti zaupanje, na katero se nij čutila pripravljene, segel je bil tako daleč, da je govoril z žalostnim glasom o svojih bodočih nadah v življenji. Jerica si je to izpoved razjasnila, da je ž njo omenil svojo zavezo z Izabelo; prebudilo jej je precej sum, da je očaran po njenej lepoti po prvem vtisu lehkomišelnost se zaročil z devojko,

tarji! Kaj pravite vi k takemu gospodarstvu? Kaj ne, da imamo dovolj uzroka klicati: „Kmetje! slabo je gospodarila nemško-liberalna večina deželnega zbora našega.“ In to hočemo storiti ob času novih volitev v deželni zbor. Da imamo prav, temu ste vi uže naprej pridili z vašim volilnim oklicem.

Da je pa narodna večina deželnega zbora kranjskega z deželnim premoženjem bolje gospodarila, nego večina deželnega zbora koroškega, uvidi se, da vi Kranjci plačujete 58 odst., mi pa 68 odst. deželne naklade. Če pa preračunimo prinesek, katerega morajo občine za svoje v deželno bolnišnico sprejete uboge v deželno blagajno plačati, plačujemo v istini 75 odst. deželne naklade. Kranjski nemškutarji! kje se je boljše gospodarilo, na Kranjskem ali na Koroškem?

In ker so nemško-liberalci Kranjske omejena dva uzroka posebno uporabljali in skušali tako pogaziti narodno večino, zatorej tudi ti, konservativna in narodna naša stranka: zdramite se in delujte! Uporabljajte priliko, posnemajte nauke, rabite ista sredstva, katera je uporabljala nemško-liberalna stranka naše sosednje dežele in kličite: „Denes plačujemo 75 odst. deželne naklade. In kdo je tega kriv?“ Delujte na vse kriplice, da se nam posreči nemško-liberalnega gospodarstva znebiti se!

Iz Gorice 19. julija [Izvirni dopis.] Vi imate tam v belej Ljubljani svojega „bašibozuka“, alias ljubljanskega butlja, a tudi nam Goričanom je dano občudovati nenavadno modrost ali perfidnost goriškega „bašibozuka“ imenovanega — „Il Goricijano“, — pa tudi smeha imamo dovolj ž njim.

Zdi se mi sicer preneumno tratiti zlati čas z njim, a vendar naj slovanski svet izve njegove budalosti! Čujte! kaj ta lahonski „bašibozuk“ v pondeljskih štev. svojega turškega lista pravi: „Naj hvalijo rusofilski listi kolikor hočejo hrabrost Črnogorcev, Soleyman paša bi bil zmagonosno (?) marširal v Cetinje (?) ko bi ne bil grof Zichy, avstrijski konzul, v Carigradu storil potrebne (?) korake ter visokej porti svetoval, naj ne pusti vmarširati svojih zmagonosnih vojakov v Cetinje, ker Avstrija ne privoli na nikak način okupiranju Črnogore“ itd.

Kdo bi se ne smijal tako kosmatej budalosti? Beri ljubi „Goriziano“ oficijalno izjavo do

sedaj nepremagljivih Črnogorskih Sokolov, katerih hrabrost občuduje ves svet, tudi sovražniki njih in vsega Slovanstva, da oni ne potrebujejo nobene intervencije, ampak dovolj so jim njih hrabre kamenite pesti zadaviti tvojega brata Turka, ki stopi v njih domovino.

Pa v denašnji številki priznava nenavadno junaštvo naših bratov Črnogorcev pisoč, da so ranjenci zaničevali rane pri zadnji slavnej bitki, ter nij bilo mogoče lečnikom vbrniti jim iti za svojimi brati v boj ter še krvaveč boriti se proti divjemu Azijatu za obrambo svoje svete domovine. Kje je doslednost? Te reve sami ne vedo kaj bi počeli od strahu pred Slovanstvom.

Radostno nas je prešinila vest, da so Rusi naši bratje, srečno prekorčili Balkan; onim pa je vrgla njihovo turško korajžo popolnem v čevlje ter uničila nemškutarsko magjaronске pa zraven lahonske zlate sanje o zmagonosnej Turčiji.

Končno bodi dragi „Goriziano“ zagotovljen, da smo goriški Slovenci ti prav hvaležni za nam dano ime „Goriški kozaki“ ter ti ponosno, pa smelo v imenu goriških Slovencev povem, da dokler bodo nam naša slovanska srca bila, homo i zvesto varovali na obalih jaderne Soče svojo narodnost, naše svete pravice, ter če do tega pride, da bi bila Avstrija v nevarnosti, posnemali svoje brate ruske kozake ter branili jo pred lahonsko pogoltnostjo!

Iz Vipavskega 13. julija. [Izv. dop.] Neprestano deževje in mrzlo vreme nas je dolgo vznemirjalo v letošnji pomladi. Zorod na trti se je začel izgubljati, in tudi setve so pri nas slabo obetale; zdaj pa so nastopili lepi, topli dnevi, gorkote smo imeli v senci do 25° R., polje in vinograd sta uže izpremenila lice ter vzbujata posestnikom boljše upanje. Kupčija s črešnjami je bila kaj živahna, prinesla je lepih novcev, s katerimi si kmet lahko opomore. Voz za vozom se je pomikal vsak dan s polnimi pletenicami po dorenberške skladovne cesti proti Gorici in od tam po železnici na razne kraje proti severu; zdaj so tudi marelice, hruške in smokve uže na vrsti. Sadja nij sicer letos obilo, a cena je vsaj do zdaj toliko, da kmetu dobro zalega. Da bi le ostal „Mathien de la Drôme“ sè svojim prerokovanjem osramočen; nevihte, povodnji, toča in druge elementarne nezgode, katere nam letos grozé naj se raje izljuté na severu v novoznajdenej severno-poljskej Franc-

Jožefovej deželi kakor pa na naših vinogradih, za katere more plačevati ubogi kmet tako ogromne davke in še večje doklade in po katerih se žuli in poti dan za dnevom od jutra do večera. Zares lepa je vipavska stran, in nad vse lepi in priljazni so z vinogradi venčani holmci, ki jo oblaejo in preprezajo. A le ubogi kmet sam ve, koliko stane ta lepota!

Za kupčijo sadjem pa so neobhodno potrebne lepe, dobro vzdrževane ceste, katerih pa — razen glavnih — mej vasmi še žalibog pomanjkuje. — Ker uže govorim o cestah, spominjam se neke zanimive, pa nekoliko razburjene polemike v letošnjih listih „Sl. Naroda“ in „Soče.“ Govorilo se je ali prav za prav pisarilo — o ugodnosti ali neugodnosti — da bi cesta na dorenberške strani vipavske doline postala državna cesta. No, nič neprimernega ne bi bilo, ampak po mojem prav pravično. Mari more kedo trditi, da ima dornberška cesta samo skladovno-okrajni pomen? Gotovo ne! Ta cesta veže, kakor dunajska najlepše, najrodovitnejše in najbolj obljudene kraje naše dežele mej soboj, služi ajdovskim tvornicam za prevažanje blaga, kakor sem se uže sam sto in stokrat prepričal, vrača kupčijo z lesom od dolanskega erarskega gozda na to stran, posreduje zvezo — in sicer skoro najvažnejšo s celim Krasom in tako tudi na enej strani s Trstom na drugi s Kranjskim — in če se pomisli, da pospešuje kupčijo sadjem in vinom na vse strani, ker se ravno od dornberško-rifenberške strani največ vina in plemenitega sadja razpošilja v bližnja in daljna mesta naše monarhije, — da tedaj cesta ne ugaja samo goriško-ajdovskemu okrožju, ampak posredno deželi in državi, — potem nij več dvoma o velikem pomenu te ceste, kakor ne o koristi in potrebi, da se ta pomen primerno postavi na višje mesto, in da jo država vzame v svojo skrb. Kaj bi tu stroške primerjal mej eno in drugo cesto! Za javno korist in potrebo treba žrtvovati; iz nič je le Bog svet ustvaril, za ceste pa je treba mnogo potrositi. „Sočin“ dopisnik je pač nekoliko kratkoviden, če verjame svojemu strokovnjaku, kateri mu je stroške za preravnavo črniških klancev in onega v Ajševici izračunal na 30.000 gldinarjev. — Mogoče, da bi delo ne stalo veliko več, ako bi se tako vršilo, kakor delajo ceste naši hribovci — a država nema robot-

ki ga nikdar ne more popolnem osrečiti. Majheni prizori, katerim je bila sama priča, potrdili so jej to misel; ko je namreč pri teh prilikah opazovala ljubeča se, ter poslušala njune besede, videl se jej je Viljem jako nejevoljen.

„Ljubi jo,“ mislila je Jerica, „ter je tudi kot poštenjak navezan na njo, a čuti uže, da se njuni naravi ne skladate. Ubogi Viljem! Nemogoče je, da bi bil srečen z Izabelo.“

In Jeričino usmiljeno srce nij močnejše žalovalo zaradi lastne britkosti kot zaradi Viljema, ki se je moral hudo prevariti, če je kedaj se nadejal, da bode našel mir in zadovoljnost v zavezi s tako ošabno, muhasto in brezpametno devojkjo.

Vsa zamišljena v te in enake misli, hitela je tako naglo, da je sama to komaj zapazila; kmalu je prišla pod visoke jelke, ki so stale pri vhodu na pokopališče. Tu je postala za trenotek ter dihala okrepčalni hlad, ki je vel pod visokimi drevesi. Potem je vstopila skozi vrata ter se obrnila po stezi na desno in je

šla počasi tje gori po hribci polagoma vzpetem. Kraj, sicer zmerom tih in miren, se jej je zdel denes nenavadno miren in razen priličnega petja tičjega nij motil nikaki glas polne tihote. Jerica je opazovala krasote svetega kraja, ki je bil leta in leta pogostem njeno pribežališče; šla je med gredicami cvetlic, dihala je sapo polno prijetnih vonjav in čutila je svečane duhove, ki so plavali nad svetim krajem; tu so jej izginili vsi občutki, ki se nijso zlagali z okolico in občutila je le ono sladko, na pol veselo otožnost, katero jej je izbujala misel na zveličane ranjke.

Črez nekaj časa je zapustila široko pot, po kateri je doslej šla, ter vkrenila na ozko stransko stezo. Po tej gredé nekoliko časa se je potem obrnila na drugo šo ožjo stezo ter je prišla na senčnati samotni kraj, ki je Jerici zaradi oddaljenosti od ceste in zaradi naravne svoje lepote toliko dopadal, da ga je bila izbrala svojim mrtvecem. Ta prijazni kraj se je naslanjal na podnožje nizkega hribca. Velika skala ga

je na enej strani zakrivala očem mimgredočih, na drugej strani pa ga je obsenčeval lep star hrast. Železna ograja priprostega dela je bila skoro zarasena z zelenim beršljinom, ki ga je bila Jerica tam vsadila in njegove prijetne ročice so objemale tudi skalo z mahom oblečeno. Na visoko skalo ravno tik gomile strijca Truemana se je Jerica vsedla po svojej navadi ter je z glavo operto na roko nekoliko trenotkov premišljevala; potem je vstala, stegnila se, globoko vzdihnila, posula svoje cvetlice na gomilo ter je z gibčnimi prsti jela plesti venec, ki ga je spletenega položila na gomilo pred soboj. Ostale cvetke je posula po drugih dveh grobovih; potem je vzela par vrtnarskih rokavic in malo vrtnarsko lopatico ter je delala dobro uro med cveticami in ovijačami, s katerimi je bila kraj obsenčila. Ko je opravila delo, vsedla se je zopet tik stare skale, izsnela je rokavice, raz čela je navzad vrgla priproste, a teške kite svojih las in je blezo počila od dela.

(Dalje prih.)

nikov in potrosi samo za inženirje več nego hribovci za material in mojstre; na pr. na 30.000 gld. pride do 60.000 gld. prikladnih del — potem morda ste pravo zadeli. Pa pustimo to! Jaz sem hotel samo to pritrditi, da ima dornberska cesta draven pomen, in dostavljam samo še, da bi bila tudi v stratičnem oziru znamenite važnosti, posebno če bi se še z družimi žilami v zvezo spravila. Sicer ne zavidam niti Šempasem ne Črničevcem njihove ceste. Naj jo le v svetem miru uživajo in naj jim jo vlada tako popravi, kakor koli želé. Več dobrih cest — večje blagostanje v deželi.

Dobili smo sledeče pismo, da ga natisnemo:

Svojim volilcem!

Ganila me je ljubezen in zaupanje, katero je stavilo v mene večina neodvisnih volilcev mesta Loškega, trgov Postojne in Vrhnike dne 10. t. m. pri volitvi poslanca v kranjski deželni zbor, potem, ko so oni za mene glasovali, in prijetna mi je dolžnost tukaj se jim najtopleje zahvaliti.

Od 120 oddanih glasov jih je bilo sicer res le 57 za me, 72 za g. dr. Deua; toda če se pomisli, da mej temi 72 je bilo okoli 36 c. k. uradnikov, da dr. Deu se je sam dvakrat volil, (enkrat, ker ima volilno pravico, in drugič kot varuh nekega mladoletnega) tedaj mu ostane drugih glasov le 34, mej katerim so pa še odvisni železniški uradniki in penzionisti.

Ako se to dobro pregleda, in zraven premisli, da strastna in zraven fanatična bila je agitacija nemškutarskega centralnega volilnega odbora ljubljanskega, katerega so krepko podpirali c. k. uradniki; da se je ponujalo neodvisnim volilcem 10—15 gld. za glas, smem biti ponosen na število za me glasujočih.

Gotovo nijsem, in ne morem biti tako predzren, da bi mislil: taki prosti in neodvisni možje glasovali so tako le meni na ljubo; ker znano mi je predobro, da tukaj gre za naš narod, za našo revno a ljubljeno ožjo domovino, katerej sem vedno posvetil svoje moči, in za katero se bom vedno potegaval.

Dokler tak duh navdaja slovenski narod, dokler se tako potezamo za naše narodne svetinje, dokler se tako zbiramo pod domačim praporom v volilnej borbi, gotovo ne moremo obupati na boljšo bodočnost.

Presrečna moja zahvala tedaj Vam prosti, neodvisni možje našega naroda, za meni izkazano zaupanje, in združeni vskliknimo: Živel narod slovenski!

Ne udajmo se!

Cerknica, dne 12. julija 1877.

Adolf Obreza.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima v soboto 21. julija ob 5. uri popoldne javno sejo.

— (G. Jos. Nolli,) pevec narodne opere v Zagrebu, se je, kakor „Agr. Presse“ poroča, vrnil iz Dunaja, kjer je ondajšnje predstave oper obiskoval in študiral pri g. Löwenstamu. Ondi je nekatere partije ponavljal, druge pak tudi na novo študiral. Izuril se je baje ta naš rojak v petji tako, da je žel veliko hvale. Včeraj prišedši v Ljubljano obljubil je sodelovati v koncertu g. Krežme. — G. Nolli se potem odpelje v Milano.

— (Višje blagoslove) bode škof delil 8 bogoslovcem, in sicer 24. t. m. subdiakon, 26. diakon, 27. pa mašnikovo posvečevanje.

— (Iz seje deželnega odbora 7. in 14. julija.) Predlogu pomnoženega krajnega in okrajnega šolskega sveta je deželni odbor pritrdil, da se učitelj Franc Govekar definitivno nastavi za nadučitelja in vodjo dverazredne ljudske šole na Igu. — Pogorelcem v dolnem Mahonovcu v šent-Jarnejški občini se je dovolilo 500 gold. podpore iz deželnega zaklada.

— (V Bled) pride baje te dni minister Unger.

— („Kmetovalec“) v Gorici ne bode več izhajal. Imamo uže itak dovolj kmetijskih listov. Preveč časnikov mi Slovenci ne moremo vzdrževati. Zjedinito moči!

— (Krave) kupujejo po Kranjskem nemški agentje za Bavarsko in Prusko tako močno, da se je čuditi. Ker denarja primanjkuje, naši ljudje tudi radi prodajajo, žali bog da preveč in predober kup.

— (Iz Hrastnika) pri Dolu se nam piše: Redko slavnost smo doživeli tukaj 15. t. m. Nj. veličastvo cesar je podelil tukajšnjemu rudniškemu vodju, M. Trpotcu, zlati križec za zasluge zato, ker je pretečeno leto 17. maja svoje življenje v smrtno nevarnost postavil, da je rudarje gotovej smrti odtegnil. Tudi staremu predstojniku, Simonu Kosu, je podelil srebrni križec za to, ker se je na omenjeni dan tudi v enako nevarnost podal po enega uradnika, katerega je pa uže žalibog mrtvega dobil, bil je namreč od oglečevega kisleca zaduščen. Te križce njima je c. k. celjski okrajni glavar, g. Hass, v pričo več gospodov čestilno na prsa pripel.

— (Porotniki) v Ljubljani za sesijo, ki se prične 6. avgusta: Miha Dimnik, hišni posestnik, Franc Ferlinc, gostilničar, Avgustin Gecelj, hiš. pos., Janez Janež ml., hiš. pos., Franc Kasch, trgovec, Ferdinand Mahr, hišni pos., Alojzij Pavšin, hiš. pos., Vaso Petričič, trgovec, Henrik Potočnik, steklar, Matej Rant, trgovec, Franc Trtnik hišni pos., — vsi iz Ljubljane. Lorenc Alijančič, posestnik na Bistrici; Matej Ambrožič v Ljubnem; Alton Brence, pos. v Studenci; Jurij Deisinger, pos. v Loki; Janez Erlach, pos. na Fuzinah (Weissenfels); Janez Goričnik, trgovec v Radolci; Franc Hocevar, pos. na Slapu; Jože Jesenko, trgovec v Loki; Janez Kocelj, pos. v Kamniku; Henrik baron Lazzarini, grajščak v Smledniku; Peter Malli, usnjari v Trzici; Adolf Obreza, trgovec v Cirknici; Aleš Pavlin, pos. v Podbrezji; Alojzij Peterlin, pos. v Kamniku; Jurij Škofic, gospodar v Šentvidu; Jože Rodè ml., hiš. pos. v Kamniku; Franc Teržar, usnjari v Hribu; Henrik Toman, trgovec v Kranji; Jože Vidic, pos. v Lescah; Evgen Vilhar, grajščak na Kalcu; Anton Brenk, pos. v Zagorji. — Namestniki: Janez Bernard, usnjari, Erazem Biršic, lekar, Janez Čermak, inženir, Alojzij Kajzelj, zlatar, Janez Potočnik, hiš. pos., Jože Saller, fotograf, Andrej Smrdel, usnjari, Boštjan Virk, čevljar, Andrej Zitterer, čevljar — vsi v Ljubljani.

Tuji.

18. julija:

Pri Slonu: Schuller iz Kroke. — Legat iz Trsta. — Kopriva iz Zagorja. — Trosenc iz Postojne. — Neuman iz Zagreba. Pri Matiči: Breitenfeld iz Dunaja. — Pollak iz Trsta. — Fatur iz Reke. — Schneeman iz Dunaja. — Schatzl iz Gradca. — Grossman iz Dunaja.

— grof Vetter iz Gradca. — Humel iz Dunaja. — Kraus iz Trsta. — Buckel iz Dunaja. Pri Zamoreti: Hocevar iz Dolenjskega. — Hönigman iz Ljubljane.

Dunajska borza 19. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld. 05 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 " 60 "
Zlata renta	74 " 35 "
1860 drž. posojilo	114 " — "
Akcije narodne banke	805 " — "
Kreditne akcije	151 " 30 "
London	124 " 85 "
Napol.	9 " 91 1/2 "
C. k. cekini	5 " 96 "
Srebro	109 " 50 "
Državne marka	61 " 35 "

Kavonar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

sem bolnim moc in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescieri du Barry

v Londonu.

30 let uže je naj bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; žleze naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato tlo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, ahujšanje, bledico in prelajenje; posebno se priporoča za dojenca in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, praga profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlesuurt, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih dob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih in čutnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescieri prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescieri popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresnja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljši pripomček, tor ostanem Vaš adani

Gabriel Teschner,

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, tor sem trpela vedno na razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescieri in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescieri zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hušanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Revalescieri je 4 krat tečnejša, nego meso, tor se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na dan, ko pri zdravih.

v premetih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 unt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescieri-Haacton v pušicah in Revalescieri-Chocolatée v prahu 12 unt 1 gld. 50 kr., 24 unt 2 gld. 50 kr., 48 unt 4 gld. 50 kr., v prahu 24 unt 1 gld. 50 kr. prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerjarskih trgovcih; tudi razpošilja dužnaka hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahn, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oru“, v Bleki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnscherju, v Spjettu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Kocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (116)